

Тема 6. Міжнародний інвестиційний портфель

1. **Сутність стратегії формування інвестиційного портфеля.**
2. Портфельне інвестування. Інвестиційний портфель.
3. Класифікація інвестиційних портфелів
4. Прибутковість і ризик інвестиційного портфеля
5. Методи оптимізації інвестиційного портфеля
  - 5.1 Метод оптимізації інвестиційного портфеля по моделі М. Марковица
  - 5.2 Оптимізація інвестиційного портфеля по моделі Шарпа
6. Інвестиційний портфель облігацій

Стратегія діяльності - це процес формування системи довгострокових цілей і вибору шляхів їхнього досягнення.

Під **інвестиційною стратегією** розуміють формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності і вибір найбільш ефективних шляхів їхнього досягнення.

**Активний та пасивний підходи до формування
інвестиційного портфеля акцій.**

Інвестор що збирається займатися МІД, насамперед повинний визначити принцип формування структури портфеля. Можливі такі послідовності формування структури портфеля міжнародних інвестицій у цілому і за окремими його сегментами:

- 1) країни (валюти) —> види інвестицій і їхні підвиди (наприклад види цінних паперів) - 4 конкретні інвестиції (наприклад конкретні цінні папери);
- 2) види/підвиди інвестицій -> країни (валюти) —> конкретні цінні папери/інвестиції;
- 3) види (підвиди інвестиційних цінних паперів) —> конкретні інвестиції (цінні папери) —» країни (валюти);
- 4) конкретні цінні папери —> країни (валюти).

1-й і 2-й принципи мають назва "униз". 3-й і 4-й - "нагору" .

Активний підхід - набагато складніший - передбачає вибір конкретних країн, видів цінних паперів або інших інвестицій і конкретних інструментів з погляду найвищої прибутковості або нижчого ризику.

Виходячи з основних вимог до якості портфеля-доходності і ризику, інвестор, що зайняв активну позицію, повинен проаналізувати і спрогнозувати такі групи показників:

- 1) показники доходності фондових ринків, галузей економіки, окремих компаній;
  - 2) показники, які характеризують оцінку компанії ринком;
  - 3) теоретичні ("істинні") ціни акцій;
  - 4) показники ризику акцій різних компаній.
-

Поточна доходність ринків акцій оцінюється за формулою, яка відображає зміну відповідних фондових індексів:

$$R_m = \frac{I_{m1} - I_{m0}}{I} \times 100,$$

де I_{m1} та I_{m0} - значення фондового індексу на початок та кінець розглядається.

Цінні папери є важливим об'єктом інвестування як інституціональних, так і приватних інвесторів. Як правило, вкладення здійснюються не в один цінний папір, а в набір цінних паперів, що і утворить "портфель", а подібного роду інвестування називають "портфельним".

Іншими словами, **портфельне інвестування** означає вкладення коштів у сукупність цінних паперів (акції, облігації, похідні цінні папери й ін.).

Завдання портфельного інвестування - одержання очікуваної прибутковості при мінімально припустимому ризику.

Портфельне інвестування має ряд особливостей і переваг:

- за допомогою такого інвестування можливо об'єднати у портфель сукупності цінних паперів, інвестиційна якість якого не може бути досягнута при вкладенні коштів у цінні папери якогось одного емітента;
- вмілий підбір і управління портфелем цінних паперів дозволяє одержувати оптимальне сполучення прибутковості й ризику для кожного конкретного інвестора;
- портфель цінних паперів вимагає невисоких витрат у порівнянні з інвестуванням у реальні активи, тому є доступним для значного числа індивідуальних інвесторів;
- портфель цінних паперів на практиці забезпечує одержання досить високих доходів за відносно короткий часовий інтервал.

Інвестиційний портфель повинен мати наступні якості:

- **висока прибутковість і мінімально припустимий ризик**
  - **ліквідність**, тобто, щоб можливо було продати складові частини портфеля й одержати готівку без істотних втрат для інвестора.
  - **диверсифікованість**, тобто формувати його таким чином, щоб він містив цінні папери різних видів, класів і емітентів.
-

Для складання інвестиційного портфеля необхідно:

- формулювання основної мети, визначення пріоритетів (максимізація прибутковості, мінімізація ризику, ріст капіталу, збереження капіталу й т.д.);
- відбір інвестиційне привабливих цінних паперів, що забезпечує необхідний рівень прибутковості;
- пошук адекватного співвідношення видів і типів цінних паперів у портфелі для досягнення поставлених цілей;
- моніторинг інвестиційного портфеля в міру зміни основних параметрів інвестиційного портфеля.

---

2. Класифікація інвестиційних портфелів

Критерієм класифікації інвестиційних портфелів може служити:

- джерело доходу;
  - від цінних паперів, що утворюють портфель;
  - ступінь ризику.
-

Звичайно цінні папери забезпечують одержання доходу двома способами:

- за рахунок зростання їхньої курсової вартості;
  - за рахунок одержання додаткових доходів (у вигляді дивіденду по акціях або купонному доході по облігаціях).
-

Якщо основним джерелом доходів по цінних паперах портфеля слугуватиме **зростання їхньої курсової вартості**, то такі портфелі прийнято відносити до портфелів зростання.

Портфелі зростання можна на наступні види:

- **портфелі простого зростання** формуються із цінних паперів, курсова вартість яких росте. Ціль даного типу портфеля - зростання вартості портфеля;
- **портфель високого зростання** націлений на максимальний приріст капіталу. До складу портфеля входять цінні папери швидкозростаючих компаній. Інвестиції є досить ризикованими, але разом з тим можуть приносити найвищий дохід;
- **портфель помірного зростання** є найменш ризикованим. Він складається в основному із цінних паперів добре відомих компаній, що характеризуються, хоча й невисокими, але стійкими темпами зростання курсової вартості. Склад портфеля залишається стабільним протягом тривалого періоду часу й націлений на збереження капіталу;
- **портфель середнього зростання** - сполучення інвестиційних властивостей портфелів помірного й високого зросту. При цьому гарантується середній приріст капіталу й помірний ступінь ризику. Є найпоширенішою моделлю портфеля.

Якщо джерелом доходу по цінних паперах портфеля служать відсотки, дивіденди, купонні виплати та ін. грошові надходження, то такі портфелі прийнятий відносити до **Портфелів доходу**.

В Портфель доходу включаються акції, що характеризуються помірним ростом курсової вартості й високими дивідендами, а також облігації й інших цінні папери, що забезпечують високі поточні виплати.

Ціль створення цього портфеля - одержання певного рівня доходу, величина якого відповідала б мінімальному ступеню ризику.

Дані портфелі також можна підрозділити:

- ***портфель постійного доходу*** - це портфель, що складається з відібраних цінних паперів і приносить середній дохід при мінімальному рівні ризику;
- ***портфель високого доходу*** включає високоприбуткові цінні папери, що приносять високий дохід при середньому рівні ризику.
- **комбіновані портфелі** об'єднують обидва способи одержання доходу по цінних паперах портфеля.

Класифікація інвестиційного портфеля по джерелах доходу.

Якщо розглядати типи інвестиційних портфелів залежно від **ступеня ризику**, прийняттого для інвестора, то треба враховувати тип інвестора.

- **Консервативний** тип інвестора характеризується схильністю до мінімізації ризику, до надійності вкладень.
- **Помірно - агресивному** типу інвестора властиві такі риси, як схильність до ризику, але не дуже високому, перевага високої прибутковості вкладень, але з певним рівнем захищеності
- **Агресивний** інвестор готовий йти на ризик заради одержання високої прибутковості.

Інвестиційний портфель залежно від ступеня ризику

Тип інвестора	Ціль інвестора	Ступінь Ризику	Тип цінного паперу	Тип портфеля
Консервативний	Захист від інфляції	Низька	Державні цінні папери, акції, облигації великих стабільних емітентів	Низько дохідний. Ризик мінімальний
Помірно агресивний	Зростання капіталу в довгостроковому періоді	Середня	Державні цінні папери, більша частка цінних паперів великих і надійних емітентів	Диверсифікований
Агресивний	Спекуляція, можливість швидкого зростання капіталу	Висока	Висока частка високоприбуткових цінних паперів невеликих емітентів, венчурних компаній	Ризикований високоприбутковий

3. Прибутковість і ризик інвестиційного портфеля

У теорії портфельного інвестування виходять із того, що значення прибутковості окремого цінного папера портфеля є випадковими величинами, розподіленими по *нормальному (Гауссовському) законі*.

Щоб визначити розподіл ймовірностей випадкової величини необхідно знати, які фактичні значення приймає дана величина, і яка ймовірність кожного подібного результату.

При цьому інвестора цікавить прибутковість інвестицій наприкінці інвестиційного, холдингового періоду, тобто **майбутні** значення які в початковий момент інвестування невідомі. Інвестор повинен оперувати **очікуваним, майбутнім** розподілом випадкової величини.

Існують два підходи до побудови розподілу ймовірностей - **суб'єктивний** і **об'єктивний**, або історичний.

При використанні **суб'єктивного** підходу інвестор насамперед повинен визначити можливі сценарії розвитку економічної ситуації протягом холдингового періоду, оцінити ймовірність кожного результату й очікувану при цьому прибутковість цінного папера.

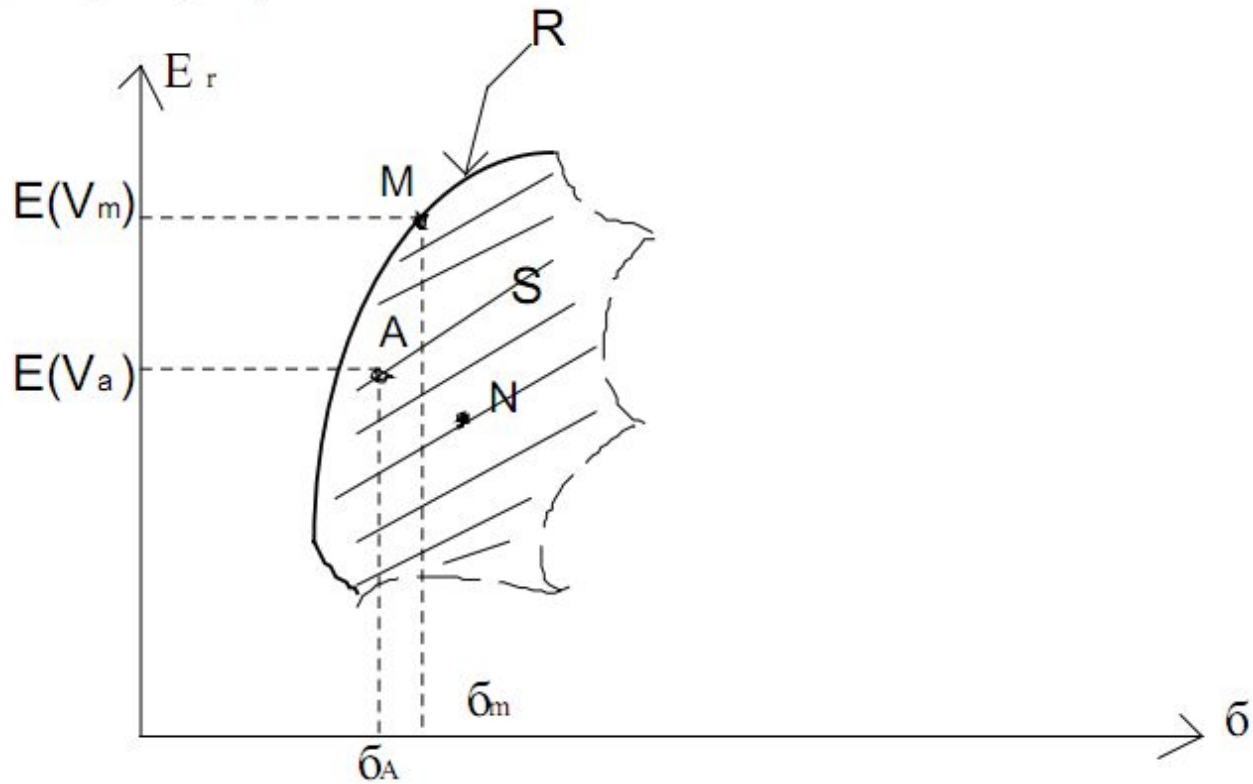
Перевага - дозволяє оцінювати відразу майбутні значення прибутковості.

Однак, не знаходить широкого застосування, оскільки для звичайного інвестора дуже важко зробити оцінку ймовірностей економічних сценаріїв і очікувану при цьому прибутковість.

Частіше використовується **об'єктивний**, або історичний підхід.

У його основі лежить пропозиція про те, що розподіл ймовірностей майбутніх (очікуваних) величин практично збігається з розподілом ймовірностей що **спостерігалися** фактичних, історичних величин.

Виходить, щоб одержати інформацію про розподіл випадкової величини у майбутньому досить побудувати розподіл цих величин за якийсь проміжок часу в минулому.

Малюнок 7.1. Зона можливих існувань портфельів Заштрихована площа S представляє зону можливого існування портфельів, створюваних з обраних цінних паперів.